

Opole, 16 lutego 2022 r.

PS.I.020.9.2022.DR

**Pan/Pani
Dyrektor/Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie**

w woj. opolskim

**Dotyczy: upowszechniania informacji o działalności systemu nieodpłatnej pomocy
prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego**

Mając na uwadze, że wiele osób doświadcza trudności i problemów, których rozwiązanie wymaga wiedzy i doświadczenia prawnego, Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło działania mające na celu zapewnienie dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji również w czasie wprowadzonego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i nieodpłatnej mediacji w związku z aktualną sytuacją epidemiczną zorganizowane zostało w sposób zapewniający bezpieczeństwo zarówno wykonawcom jak i beneficjentom pomocy tj. w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów lub w punktach stacjonarnych, z uwzględnieniem zaleceń co do organizacji i funkcjonowania punktów oraz przy zachowaniu aktualnie obowiązujących zasad bezpieczeństwa, rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945) zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, o których mowa w art. 11 ust. 7 ustawy

zdanie drugie, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej realizowanymi przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie.

Z uwagi na powyższe decyzja o zdalnym udzielaniu pomocy lub o świadczeniu pomocy konwencjonalnie tj. stacjonarnie w punkcie należy do starostów i prezydentów miast na prawach powiatu. Starosta (prezydent miasta) podejmuje decyzje w tym zakresie z uwzględnieniem aktualnego, na danym terenie, zagrożenia epidemicznego i prognoz co do rozwoju sytuacji, a także potrzeb lokalnej społeczności i możliwości zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa świadczenia zadań w warunkach stacjonarnych, w tym wyposażenia punktów w środki ochrony osobistej dla wykonawców jak i osób korzystających z pomocy.

Zgodnie z art. 4 ust.1 ustawy nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającej innych osób w ciągu ostatniego roku.

Powyższe oznacza, że koszty udzielenia takiej pomocy są pokrywane ze środków skarbu państwa. Osoby uprawnione nie płacą za uzyskaną pomoc.

W ramach działalności punktów osoby uprawnione mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego lub nieodpłatnej mediacji.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym, lub sądowno-administracyjnym, lub
- 2) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- 3) sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym, lub
- 4) nieodpłatną mediację, lub
- 5) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowno-administracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

- 1) działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego;
- 2) nieodpłatną mediację.

Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- 2) przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- 3) przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- 4) przeprowadzenie mediacji;
- 5) udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których:

- 1) sąd lub inny organ wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- 2) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Co do zasady porady udzielane są osobiście w wyznaczonych punktach. Osoba uprawniona może zgłosić się do dowolnego punktu na terenie całego kraju. Nie ma obowiązku korzystania z punktów tylko na terenie powiatu, w którym dana osoba zamieszkuje.

Wyjątek od zasady udzielania porad osobiście stanowi (jak wspomniano powyżej) obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego, stan epidemii albo wprowadzenie stanu nadzwyczajnego. W takich przypadkach pomoc ta może się odbywać za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu. Oznacza to, że w czasie trwającego stanu epidemii osoba uprawniona może uzyskać pomoc przez telefon, video-rozмовę lub za pośrednictwem wiadomości elektronicznej (lub komunikatora internetowego). Jeśli pomoc nie jest udzielana w takich formach na terenie powiatu,

w którym mieszka osoba uprawniona, może zgłosić się do punktu prowadzonego na terenie innego powiatu.

Jeśli osoba uprawniona jest osobą ze znaczną niepełnosprawnością ruchową i nie może stawić się w punkcie lub osobą doświadczająca trudności w komunikowaniu się może uzyskać nieodpłatną pomoc także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość niezależnie od tego, czy obowiązuje obecnie stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii lub został wprowadzony stan nadzwyczajny.

Przyjmowanie zgłoszeń na nieodpłatne porady odbywa się telefonicznie pod specjalnie wyznaczonym do tego celu numerem telefonu wskazanym przez starostę. Starosta oprócz obsługi zgłoszeń telefonicznych może również umożliwić osobom uprawnionym dokonywanie zgłoszeń za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Numer telefonu przeznaczony do zapisów jest podawany razem z opublikowaną listą punktów na stronie internetowej starostwa powiatowego. Osoba uprawniona ma również możliwość dokonania samodzielnej rejestracji na termin wizyty za pośrednictwem formularza do zapisów on-line dostępnego na stronie np.ms.gov.pl

Zgodnie z art. 8a ust.1 ustawy starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, która obejmuje w szczególności:

- 1) poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne;
- 2) nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów, o których mowa w art. 8, wraz z ich specjalizacją, o ile została określona.

Stosownie do art. 8a ust.4 listę, o której mowa w ust. 1, starosta udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto informacje te udostępnia się w szczególności:

- 1) na stronach internetowych urzędu starostwa powiatowego i urzędów gmin na obszarze tego powiatu;
- 2) co najmniej raz w roku w lokalnych środkach masowego przekazu;
- 3) w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu.

Wojewoda Opolski Sławomir Kłosowski

W związku z powyższym prosimy, o udostępnianie wspomnianej powyżej listy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, zgłaszającym się po pomoc. Dzięki temu większa liczba osób – po zapoznaniu się z kierowaną do nich ofertą – uzyska wsparcie, co może przyczynić się do poprawienia ich sytuacji życiowej.

W załączeniu przesyłam również wykaz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji funkcjonujących na obszarze województwa opolskiego w 2022 r. do wykorzystania oraz upowszechnienia w innych instytucjach pomocowych funkcjonujących na terenie miasta lub gminy.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Prowadzący sprawę: Danuta Rajkowska, Inspektor Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej,
tel. 77 4524 507

Załączniki:

1. Zgodnie z treścią pisma.

